

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR del. do SO Mirosław Major

Protokolant p.o. stażysty Krzysztof Świerek

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2016 r. w Poznaniu

odwołania **J. Ś.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. Inspektorat w S.**

z dnia 17 września 2015 r., znak: (...)

w sprawie **J. Ś.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o składki

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję i stwierdza, że J. Ś. nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2014 roku do lutego 2015 roku,
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 2 400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 września 2015r., znak (...)/RKS/2015, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 5, art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 121) stwierdził, że J. Ś. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, a zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 11 843,26 zł, w tym:

1) z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2014-03 do 2015-02 w kwocie: 7 416,85 zł,

odsetek za zwłokę: 575 zł,

kosztów upomnienia: 34,80 zł

kosztów egzekucyjnych: 394,80 zł,

2) z tytułu:

składek na ubezpieczenia zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od 2014-03 do 2015-02 w kwocie: 20 998,41 zł,

odsetek za zwłokę: 229 zł

kosztów upomnienia: 34,80 zł

kosztów egzekucyjnych: 159,60 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek J. Ś. nie dopełnił obowiązku określonego w art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 83 ust. 1 ww. ustawy, określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

W załączniku do decyzji wskazano szczegółowe zestawienie należności.

Od powyższej decyzji odwołał się J. Ś., wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że ubezpieczony za okres od marca 2014 r. do lutego 2015 r. nie posiada żadnego zadłużenia wobec ZUS za należności z tytułu składek. Nadto pełnomocnik wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania wskazano, że odwołujący w marcu 2014 r. zaprzestał działalności z uwagi na stan zdrowia. Ubezpieczony nie złożył wniosku o wykreślenie z (...), ponieważ ciężko chorował, kilkakrotnie przebywał w szpitalu psychiatrycznym i ze względu na swój stan zdrowia w ogóle nie pomyślał o konieczności wykreślenia wpisu. Ubezpieczony choruje na depresyjne zaburzenia nastroju, charakter choroby powodował, że stał się on nieporadny. Pismem z 27.12.2013 r. odwołujący wypowiedział umowę najmu lokalu, w którym prowadził działalność. Od 28.03.2014 r. odwołującemu przyznano na mocy wyroku Sądu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. W toku tego postępowania biegli uznali, że odwołujący jest niezdolny do prowadzenia dotychczasowej działalności.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podtrzymał argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji i dodał, że za sporny okres odwołujący sporządził i złożył dokumenty rozliczeniowe, co przeczy twierdzeniom o zaprzestaniu działalności.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. Ś. od 1999 r. prowadził działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej – usługi szewskie. W celu wykonywania działalności gospodarczej dowoływający wynajmował lokal od B. W., położony we W. przy ul. (...).

Od kilku lat odwołujący cierpi na organiczne depresyjne zaburzenia nastroju. Z tego powodu leczy się psychiatrycznie ambulatoryjnie. Odwołujący kilkakrotnie przebywał także w szpitalach psychiatrycznych, m.in. od 27.02. do 20.03.2014 r., od 23.09. do 21.10.2014 r.

W okresie od 2.04.2013 r. do 27.03.2014 r. odwołujący pobierał świadczenie rehabilitacyjne.

W dniu 25.03.2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 16.06.2014 r. organ rentowy odmówił odwołującemu prawa do renty.

Po rozpoznaniu odwołania J. Ś. od w/w decyzji Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z dnia 3.02.2015 r. (sygn. akt VII U 3273/14) przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 28 marca 2014 r. do dnia 31 października 2016 r. Wyrok jest prawomocny. W toku tego postępowania biegły lekarz sądowy psychiatra

stwierdził, że z powodu przewlekłych stanów przygnębiennych, których kompensację utrudniają znacznie zmiany organiczne mózgu, odwołujący jest niezdolny do pracy polegającej na prowadzeniu własnej działalności, wymagającej minimalnej operatywności i poprawnych relacji z klientami, a szczególnie takiej pracy w pełnym wymiarze czasu.

Odwołujący całkowicie zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej od lutego 2014 r. Pismem z dnia 27.12.2013 r. odwołujący poinformował B. W., od której wynajmował lokal stanowiący miejsce wykonywania działalności, że „od 1.02.2014 r. likwiduje usługi szewskie i w związku z tym rezygnuje z dalszego wynajmu lokalu we W. przy ul. (...)”. Pismo to odwołujący przekazał osobiście B. W. na początku 2014 r. W lutym 2014 r. odwołujący zabrał z lokalu maszyny, które służyły mu do wykonywania działalności gospodarczej. W wyprowadzce pomagał odwołującemu J. R..

Wykonywanie działalności gospodarczej od lutego 2014 r. uniemożliwiało odwołującemu opisany powyżej stan zdrowia. Odwołujący nie zdawał sobie wówczas sprawy z konieczności wyrejestrowania działalności.

Żona odwołującego w ubiegłym roku otrzymała telefonicznie informację od pracownika pozwanego o konieczności złożenia brakujących deklaracji. Znajoma odwołującego wypełniła wówczas brakujące deklaracje rozliczeniowe (za okres od marca 2014 r.), a żona odwołującego E. Ś. wysłała je do organu rentowego.

W dniu 17.09.2015 r. pozwany wydał zaskarżoną decyzję.

Wraz z pismem z dnia 4.11.2015 r. odwołujący złożył w pozwanym organie rentowym korekty deklaracji rozliczeniowych za sporny okres, wskazując, że zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej.

Odwołujący nadal leczy się psychiatrycznie, nie kojarzy faktów, nie kontroluje swojego zachowania.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów zawartych w aktach sprawy (k. 9, 19-23, 24-30), dokumentów w aktach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, akt sprawy VII U 3273/14 oraz na podstawie zeznań odwołującego (k. 53-53v) i zeznań świadków: J. R. (k. 52v), B. W. (k. 52v) i E. Ś. (k. 52v-53).

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom odwołującego, gdyż uznał je za szczerze i logiczne, a nadto pozostawały one w zgodności z dowodami z dokumentów i zeznaniami świadków. Odwołujący wskazał w jakim okresie i z jakich powodów zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej oraz dlaczego nie wyrejestrował tej działalności z ubezpieczeń. Sąd nie znalazł podstaw, by kwestionować wypowiedzi odwołującego.

Sąd uznał także za wiarygodne zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Zeznania te były spójne, rzeczowe i korespondowały z wypowiedziami odwołującego. Przesłuchani świadkowie potwierdzili, że odwołujący w spornym okresie zaprzestał całkowicie prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd uznał, że na przymiot wiarygodności zasługują zgromadzone w sprawie dokumenty. Zostały one bowiem sporządzone przez kompetentne osoby i właściwe organy, w przepisanej prawem formie i w zakresie ich działania.

Sąd uczynił również podstawą ustaleń faktycznych kserokopie dokumentów, albowiem zawarte w nich informacje nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w sprawie niniejszej pozostaje to, czy odwołujący J. Ś. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2014 r. do lutego 2015 r., powstałych w związku z prowadzeniem przez odwołującego pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 121 ze zm.), płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Odwołujący podnosił, że nie był zobowiązany do odprowadzania składek na w/w ubezpieczenia, albowiem w spornym okresie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej i w konsekwencji nie podlegał ubezpieczeniom z tego tytułu.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności (od dnia 20.09.2008 r. z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej).

Wpis do ewidencji uzasadnia domniemanie, że działalność gospodarcza jest prowadzona aż do momentu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie to może być obalone przez wykazanie przez przedsiębiorcę, że nastąpiła przerwa w prowadzeniu działalności lub też, że zaprzestano prowadzenia tej działalności.

Obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym i opłacania składek na te ubezpieczenia dotyczy jedynie tych okresów, w których dany przedsiębiorca faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Sam wpis przedsiębiorcy do właściwej ewidencji lub rejestru stwarza tylko domniemanie faktyczne prowadzenia działalności w rozumieniu przepisu art. 231 k.p.c., które może być obalone (wzruszone) przy pomocy środków dowodowych określonych przepisami kodeksu postępowania cywilnego (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25.02.2015 r., sygn. III AUa 1648/14, LEX nr 1668569, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7.01.2014 r., sygn. akt I UK 252/13).

Według przepisu art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Granicznymi datami podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jest zatem data jej rozpoczęcia oraz data jej zaprzestania.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne jest zatem ustalenie, do kiedy odwołujący wykonywał działalność gospodarczą.

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej stanowi, że działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy wykazał, iż odwołujący faktycznie prowadził działalność tylko do końca stycznia 2014 r. Począwszy od dnia 1 lutego 2014 r. odwołujący nie powinien więc podlegać ubezpieczeniom z tytułu wykonywania działalności pozarolniczej. W konsekwencji nie powinien być też zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za ten okres.

Za przyjęciem, że działalność gospodarcza była wykonywana przez odwołującego do dnia 31.01.2014 r. przemawia fakt, że pismem z dnia 27.12.2013 r. odwołujący wypowiedział umowę najmu lokalu, w którym była prowadzona działalność gospodarcza. Z treści tego pisma wynikało, że zaprzestanie wykonywania działalności nastąpi od dnia 1.02.2014 r. Doręczenie tego pisma wynajmującemu lokal potwierdziła B. W.. Jednocześnie świadek J. R. wskazał, że pomagał odwołującemu w wyprowadzce z wynajmowanego lokalu. Odwołujący nie kontynuował działalności w innym miejscu.

Istotne w niniejszej sprawie jest to, że odwołujący na skutek zaburzeń psychicznych stał się w spornym okresie niezdolny do prowadzenia działalności gospodarczej. Odwołującemu przyznano na mocy wyroku Sądu prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 28.03.2014 r., a bezpośrednio przed przyznaniem prawa do renty odwołujący przez okres roku pobierał świadczenie rehabilitacyjne. W toku postępowania sądowego, jakie toczyło się w sprawie o rentę ustalono, że z uwagi na rozpoznane u odwołującego schorzenia stał się on niezdolny do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Również w swoich zeznaniach w niniejszej sprawie odwołujący potwierdził, że stan psychiczny nie pozwalał mu na kontynuowanie działalności gospodarczej. Jednocześnie z uwagi na swoją chorobę odwołujący nie zdawał sobie sprawy z konieczności wyrejestrowania działalności.

Wymienione powyżej okoliczności przekonują, że począwszy co najmniej od lutego 2014 r. odwołujący nie był w stanie wykonywać działalności gospodarczej.

Należy też zaznaczyć, że złożenie przez odwołującego deklaracji rozliczeniowych za sporny okres nastąpiło na wezwanie pozwanego i wynikało z niewiedzy odwołującego i jego żony o braku obowiązku ich złożenia w sytuacji zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej.

Reasumując, odwołujący mimo, że nie wykreślił działalności, faktycznie nie wykonywał jej od lutego 2014 r. i tym samym nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu jej prowadzenia.

Skoro odwołujący nie podlega w wymienionym okresie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej nie ma również podstaw do ustalenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd - na podstawie powołanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. - zmienił zaskarżoną decyzję, orzekając jak pkt. 1) wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz §2 i § 6 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 490 ze zm.), mając na uwadze charakter sprawy i nakład pracy pełnomocnika.

/-/ M. M.